

STREVEN

FEBRUARI 2016

99 **DRIFT**

Vloeibare tijden in de academie

JEROEN VANHESTE

101 **Heilige oorlog, martelaarschap en terrorisme**

HANS ACHTERHUIS

Willen we de terroristische aanslagen in Parijs en het gewelddadig optreden van de Islamitische Staat in het algemeen begrijpen, dan zullen we ons opnieuw moeten buigen over onze eigen joods-christelijke geschiedenis. Hier liggen de mogelijkheden van vele hedendaagse vormen van religieus geweld. De interpretatiegeschiedenis van jodendom en christendom wijst tevens een weg om dit geweld in een gemoderniseerde vorm van de islam te overstijgen.

113 **Waarheid als dochter van de tijd**

Literatuur en filologie in een wereld van Titanen

CHRISTIAN LAES

In heel wat landen staan de humane wetenschappen en de letteren onder druk. Nu het managementdenken de academische wereld en het onderwijsdenken beheerst, zitten de 'zachte' wetenschappen in de hoek waar de klappen vallen. De nieuwe situatie zet academici willens nillens aan het denken. Reflectie draagt ertoe bij de dingen scherper te zien, en eigen positie of standpunten te bevragen. Net in dit overwegen kan een kiem voor een wending verscholen zitten. In een 'open' besluit wijst de auteur op krachtige initiatieven die een ruggensteun zijn in een woelige maar voor humane wetenschappers ook uitdagende periode.

123 **Ziek van het verleden**

Spanje en de herinnering aan de dictatuur

LUC RASSON

Spanje is nog niet in het reine met zijn verleden. De herinnering aan de burgeroorlog en de dictatuur van Franco blijft de geesten verdelen. Dat maak je op uit een aantal delicate kwesties waar geen eensgezindheid over bestaat, zoals de massagraven van slachtoffers van het regime of de franquistisch geïnspireerde straatnamen. Ook de afwezigheid van musea valt op. In deze bijdrage brengt de auteur verslag uit over een individueel initiatief om de herinnering aan een belangrijke veldslag van de burgeroorlog levendig te houden.

137 **Handel, politieke coalities en neogotiek in Groot-Brittannië, België, en Duitsland**

DIRK DE BIÈVRE

Waarom bouwden Engelse *lords* gotische ruïnes, reconstrueerden Belgisch-Vlaamse textielbaronnen middeleeuwse steden, en restaureerde de Duits-Pruisische elite ridderburchten? Wat vertellen deze architectonische projecten ons over handelsafhankelijkheden en andere politieke coalities?

149 **FORUM**

149 **De zonnekoningen van het Nederlandse onderwijs
Hoe de ambitie van schoolbestuurders kon ontsporen**

ALEID TRUIJENS

154 **Het klimaat in Parijs
Een tekort of een teveel aan Verlichting?**

FREDERIK POLFLIET

160 **Staat van ongelijkheid**

TOM DE HERDT

164 **PODIUM**

164 **Todd Haynes' melodrama *Carol***

IVO DE KOCK

170 **J.A. Dautzenberg (1944–2009)
Neerlandicus met een groot speelveld**

WILL TROMP

176 **Een kerk met perspectief**

STIJN GEUDENS

182 **BOEKEN**

Toon Van Houdt, *Mietjes, monsters en barbaren. Hoe we de klassieke oudheid gebruiken om onszelf te begrijpen* · Johannes Koll, *Arthur Seyß-Inquart und die deutsche Besatzungspolitik in den Niederlanden (1940–1945)* · Jaap Goedegebuure, *Wit licht. Poëzie en mystiek in de Nederlandse literatuur van 1890 tot nu* · Arie Bleijenberg, *Nieuwe mobiliteit. Na het autotijdperk* · Luuk van Middelaar en Philippe Van Parijs (red.), *Na de storm. Hoe we de democratie in Europa kunnen redden* · Sean Kelly (red.), *David Claerbout. Drawings and Studies*.